

U s t a w a

z dnia

obowiązująca dla **Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem,**

dotycząca obszarów dworskich.

§. 1.

Warunek pozostawienia posiadłości niegdyś dominikalnej po za obrębem związku gminnego.

Posiadłość ziemska niegdyś dominikalna, obecnie po za związkiem gminy stojąca, ma być pozostawioną oddzielnie od tego związku, jeżeli posiadacz téjże nie zażąda u politycznej władzy powiatowej wcielenia do gminy miejscowej w ciągu dni 30, mających liczyć się od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Każda taka posiadłość ziemska, za oddzieloną uważana, zowie się obszarem dworskim.

Takowy musi być dokładnie opisanym i na mapie wykazanym.

§. 2.

Połączenie w jeden obszar dworski.

Połączenie w jeden spólny obszar dworski dwu lub więcej graniczących z sobą posiadłości niegdyś dominikalnych, może być dozwoloném od politycznej władzy krajowej, za zgodzeniem się Wydziału krajowego.

§. 3.

Ograniczenie na powiat polityczny.

Zaden obszar dworski nie może rozciągać się po za granice powiatu politycznego.

§. 4.

Wyjątki z pozostawienia po za związkiem gminy.

Posiadłość gruntowa niegdyś dominikalna, otoczona ze-wsząd gruntami gminy miejskiej, wcieloną być ma do związku gminy miejskiej.

Tak samo muszą gospody i szynkownie niegdyś dominikalne, położone wewnątrz granic gminnych, miasteczka lub wsi, również pojedyncze, pośród rustykalnych gruntów znajdujące się mniejsze dworskie parcele gruntowe, jednakże z wyjątkiem dworskich lasów i stawów, do związku gminy miejscowej być wcielone.

§. 5.

Wcielenie posiadłości niegdyś dominikalnej do związku gminy.

Polityczna Władza krajowa ma w porozumieniu z Wydziałem krajowym zarządzić wcielenie posiadłości gruntowej niegdyś dominikalnej, do związku jednej lub więcej gmin miejscowych, jeżeli posiadacz w terminie w §. 1. pod 2. przepisany zażąda wcielenia do gminy miejscowej i przyzwolenie dotyczącej gminy miejscowej nastąpiło.

§. 6.

Wierzyciele hipotekarni posiadłości ziemskiej, lub ci, którym posiadłość kiedyś przypaść ma, t. j. oczekiwacze, nie mają żadnego wpływu na rozstrzygnięcie pytania, czy dotycząca posiadłość ma pozostać oddzielnie od związku gminnego, lub też do niego być wcieloną.

§. 7.

Obowiązki, prestucyje i zakres urzędowy obszaru dworskiego.

Obszar dworski ma przyjąć na siebie wszelkie obowiązki i powinności gminy miejscowej.

W celu wypełnienia tych obowiązków i powinności wstępuje tenże w zakres urzędowania przełożonego gminy, a co do policyi miejscowej w prawa przysługujące wydziałowi w myśl §. 34. ordynacyi gminnej.

Nie przysłuża mu jednak przysługujące przełożonemu gminy prawo karania. Prawo to wykonuje polityczna Władza powiatowa.

§. 8.

Podwładność obszaru dworskiego.

Co do podporządkowania obszaru dworskiego pod polityczną władzę powiatową i pod reprezentację powiatową lub Wydział powiatowy, jakoteż co do rekursów przeciw rozporządzeniom lub wyrokom obszaru dworskiego, mają być wedle analogii zastosowane postanowienia ustawy gminnej.

§. 9.

Zawiadowca obszaru dworskiego.

W każdym obszarze dworskim ma być ustanowionym zawiadowca do sprawowania czynności według ustaw do obszaru dworskiego należących. Posiadacz obszaru dworskiego może albo sam objąć urząd zawiadowcy, jeżeli odpowiada wymagalnościom §. 11., albo też zdać urząd ten pod swoją odpowiedzialnością trzeciej osobie do tego uzdolnionej.

Współposiadacze obszaru dworskiego mają albo jednego z pośród siebie, albo kogoś trzeciego ustanowić zawiadowcą.

§. 10.

Wspólny zawiadowca.

Za przyzwoleniem politycznej władzy powiatowej, może być dla dwóch lub więcej w pobliskości i w tym samym politycznym powiecie położonych obszarów dworskich ustanowionym wspólny zawiadowca.

§. 11.

Warunki urzędu zawiadowcy.

Zawiadowcą może być tylko obywatel Państwa Austriackiego, zostający w zupełnym używaniu praw cywilnych, przeciw któremu nie zachodzi żaden z powodów wykluczających w §§. 3. i 11. regulaminu wyborczego dla gmin wymienionych.

Tenże musi mieć stałe mieszkanie w obszarze dworskim, lub w miejscu odpowiednim wymaganiom urzędowania.

§. 12.

Wymienienie zawiadowcy, ustanowienie zastępcy przez władzę powiatową.

Nazwisko zawiadowcy ma być podane do wiadomości politycznej władzy powiatowej z wykazaniem własności według §. 11. wymaganych, i o ustanowieniu takowego także Wydział powiatowy zawiadomiony.

Jeżeli tenże nie posiada tych własności, natenczas ma polityczna władza powiatowa posiadacza obszaru dworskiego zaważać, aby innego zdatnego zawiadowcę ustanowił, a gdyby wezwaniu temu mimo powtórnego napomnienia nie stało się zadość, ustanowić zdatnego zastępcę zawiadowcy na koszt i niebezpieczeństwo obszaru dworskiego.

To samo ma nastąpić, jeżeli posiadacz obszaru dworskiego w terminie w tym celu wyznaczonym nie wymienił zawiadowcę.

§. 13.

Przyrzeczenie.

Zawiadowca złożyć ma w ręce przełożonego politycznej Władzy powiatowej lub jego zastępcy takie samo przyrzeczenie, miejsce przysięgi trzymające, jak przełożony gminy.

§. 14.

Zastępstwo obszaru dworskiego przez zawiadowcę.

Zawiadowca zastępuje obszar dworski na zewnątrz we wszystkich czynnościach do tegoż według ustawy należących. Jeżeli zaś idzie o przyjęcie stałych prestacji lub zobowiązań, wtedy należy zasięgnąć w tym względzie oświadczenia posiadacza obszaru dworskiego, gdyby tenże nie był sam zawiadowcą.

§. 15.

Utrata urzędu zawiadowcy, tegoż suspendowanie i uchylenie z urzędu.

Zawiadowca traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby początkowo jego ustanowieniu stała na przeszkodzie.

Jeżeli zawiadowca popadnie w śledztwo o jaki z czynów karygodnych w §§. 3. i 11. regulaminu wyborczego dla gmin wymienionych, albo jeżeli do majątku jego konkurs ogłoszonym lub postępowanie ugodne zarządzonym zostanie, natędy nie będzie mógł wykonywać urzędu swego, jak długo trwa postępowanie karne, krydalne lub ugodne.

Zawiadowca może jednak także za ciężkie naruszenie lub ciągle zaniechywanie swoich obowiązków przez polityczną Władzę powiatową być zasuspendowanym a przez polityczną Władzę krajową z urzędu złożonym.

§. 16.

Pokrycie wydatków.

Wszelkie wydatki połączone z obowiązkami do obszaru dworskiego należącymi, musi tenże sam ponosić, jeżeli ustawa takowe na inne osoby nie nakłada.

Stali i czasowi mieszkańcy obszaru dworskiego nie mogą z powodu tych wydatków, nie przesadzając jednak zobowiązaniom zasadzającym się na prywatnych tytułach prawnych, być obciążani opłatami lub prestacjami.

§. 17.

Poręczenie obszaru dworskiego.

Obszar dworski jest odpowiedzialnym za wypełnienie wszelkich obowiązków ustawą na tegoż nałożonych.

Orzeczenie względem pretensyj z tej odpowiedzialności wyprowadzić się mogących należy do politycznej władzy powiatowej za porozumieniem się z Wydziałem powiatowym, a w wyższej instancji do politycznej Władzy krajowej za porozumieniem się z Wydziałem krajowym.

Taki wyrok wykonuje się w drodze administracyjnej.

§. 18.

Srodki zaradcze ze strony władzy kosztem obszaru dworskiego.

Jeżeli posiadacz obszaru dworskiego zaniechuje lub wzbrania się dopełnić obowiązków według ustawy do obszaru dworskiego należących, ma polityczna Władza powiatowa na jego koszt i niebezpieczeństwo poczynić z urzędu odpowiednie kroki zaradcze.

§. 19.

Wcielenie obszaru dworskiego do związku gminnego.

Na wcielenie obszaru dworskiego albo pojedynczych tegoż części do jednej lub więcej gmin miejscowych może zezwolić Wydział krajowy na żądanie posiadacza i za zgodzeniem się dotyczących gmin, jeżeli polityczna Władza krajowa ze względów publicznych przeciw temu nie nie zarzuci.

§. 20.

Wyłączenie z związku gminnego.

Wyłączenie posiadłości niegdyś dominikalnej, do związku gminy raz wcielonej, może tylko nastąpić w drodze ustawy krajowej.

§. 21.

Memu Ministrowi Stanu polecam wykonanie niniejszej ustawy.